

В ході автоматичної обробки зображень розраховувалися індекс накоплення ІРМ в площині дослідованої структури ($E_{if}/\text{мкм}^2$), і удельної площини ІРМ (%) к nNOS. На основі дослідючих показників було складено паттерн експресії nNOS в аркуатному ядрі гіпоталамуса.

Аналіз і обговорення отриманих результатів. В ході проведеного іммуностохімічного дослідження розподілення nNOS в аркуатному ядрі гіпоталамуса були встановлені наступні особливості. Во-перших, експресія ІРМ ферменту залежала від належності до певного компартменту: в тканевому ядрі гіпоталамуса ІРМ була слабо виражена, характеризувалася дифузним розподілом практично по всьому аркуатному ядрі, тоді як в судинистому – іммуноактивний матеріал розташувався локально, частіше в формі єдиничних інтенсивно «світиться» фрагментів, або в формі короткої ланцюжка. Во-других, в тканевому компартменті, представлений в основному мелкоклеточними нейронами, nNOS була дифузно розподілена переважно субмембрально, а в перинуклеарному просторі ІРМ до ферменту практично не виявлявся. В-третих, в ядрі зустрічалися нейрони з різною інтенсивністю експресії nNOS серед яких були і клетки, які не містили експресії. По-видимому, це пов'язано з різними фазами функціональної активності нейронів дослідованої структури. Статистичний аналіз особливостей розподілення nNOS в тканевому і судинистому компартментах дозволив нам встановити, що концентрація ІРМ до nNOS в судинистому компартменті була більше за 40 % достовірно вище, ніж в тканевому. Содержання ІРМ мало зворотну динаміку – в тканевому превышало показники судинистого більше за 65 %.

Таким чином, проведені дослідження дозволяють нам констатувати, що паттерн експресії nNOS в аркуатному ядрі гіпоталамуса характеризується розподілом в двох компартментах судинистому і тканевому, рівень її експресії залежить від локалізації і функціональної активності нейронів.

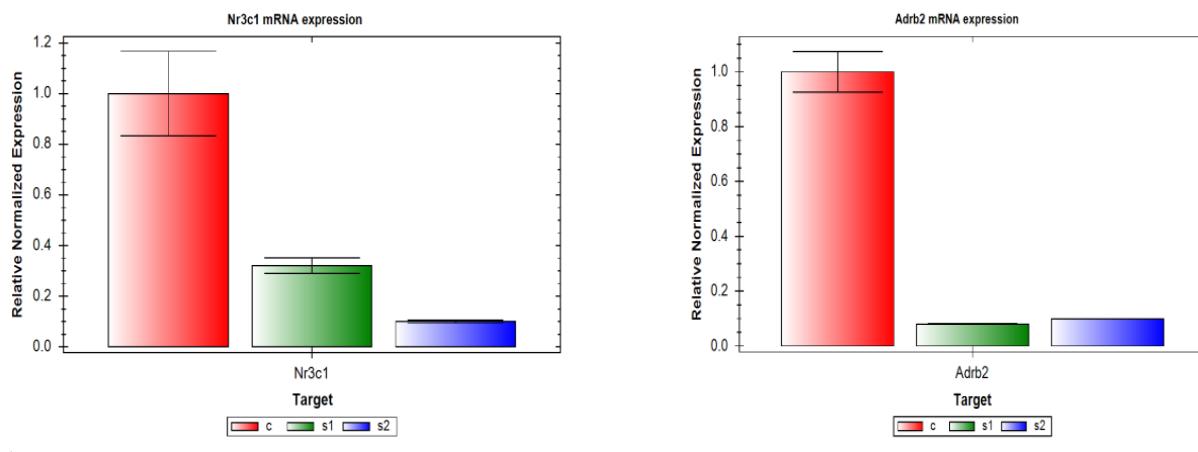
РІВЕНЬ ЕКСПРЕСІЇ мРНК ГЛЮКОКОРТИКОЇДНИХ РЕЦЕПТОРІВ NR3C1 і β -АДРЕНЕРГІЧНИХ РЕЦЕПТОРІВ ADRB2 У КИШКОВО-АСОЦІЙОВАНІЙ ЛІМФОЇДНІЙ ТКАНИНІ В УМОВАХ ХРОНІЧНОГО СОЦІАЛЬНОГО СТРЕСУ

Топол І.О., Камишний О.М.
Запорізький державний медичний університет

Вступ. Хронічний соціальний стрес (ХСС) є невід'ємною частиною сучасного життя. Стрес-індукована імунна дізрегуляція призводить до значних негативних наслідків для здоров'я, збільшуєчи ризик розвитку вірусних інфекцій, хронічних автоімунних і запальних захворювань. Головними ефекторними гормонами під час стрес-реакції є глюкокортикоїди (ГК) та катехоламіни (КХ), а зміни рівня експресії їх рецепторів Nr3c1 і Adrb2 можуть призводити до резистентності до ГК та КХ і пояснювати превалювання про-запального сигналізації в умовах ХСС всупереч класичній парадигмі стресу. Відомо, що імунокомпетентні клітини мають рецептори до ГК і КХ. Завдяки цій обставині можливий прямий вплив гормонів і медіаторів на елементи імунної системи та їх участь в регуляції імунної відповіді при ХСС. Тому **метою** даного дослідження було вивчення експресії мРНК NR3C1 і Adrb2 в КАЛТ у умовах ХСС у щурів лінії Wistar.

Матеріали та методи. Дослідження проводили на самках щурів лінії Wistar, які були розділені на три експериментальні групи: контрольні щури (група 1); щури, яким моделювали ХСС1 шляхом трохицінневої соціальної ізоляції і тривалого психоемоційного впливу (група 2); щури, яким моделювали ХСС2 шляхом утримання тварин у перенаселених клітках із щоденною зміною угорування (група 3). Для визначення рівня експресії мРНК генів NR3C1 та Adrb2 проводили ЗТ-ПЛР в реальному часі на ампліфікаторі CFX96™ Real-Time PCR Detection Systems («Bio-Rad Laboratories, Inc.», США). Відносний рівень експресії вищевказані генів оцінювали за методом $\Delta\Delta Ct$, нормалізуючи за референс-геном GAPDH. Статистичну обробку отриманих даних виконували з використанням пакета прикладних програм «Bio-Rad CFX Manager3.1» (Bio-Rad, США).

Результати. Дослідження експресії Nr3c1 та Adrb2 в КАЛТ клубової кишki показало, що розвиток ХСС призводив до значного зниження вмісту мРНК досліджуваних генів (Nr3c1 - в 3,1 рази ($p < 0,05$) при ХСС1 та в 10 разів ($p < 0,01$) при ХСС2 (Рис. 1A); Adrb2 - в 12,5 разів ($p < 0,02$) при ХСС1 та в 10,1 разів ($p < 0,01$) у випадку ХСС2 (Рис. 1B)) порівняно з контрольною групою щурів.

A.

Б

Рис.1. Відносна нормалізована кількість кДНК гена глюокортикоїдних рецепторів *Nr3c1* (А) та $\beta 2$ -адренергічного рецептора *Adrb2* (Б) в клітинах КАЛТ. Нормалізація за методом $\Delta\Delta Ct$ з геном GAPDH. с-контроль; s1-XCC1; s2-XCC2.

Висновок. Проведені дослідження показали, що хронічний соціальний стрес суттєво знижує транскрипційну активність генів *Nr3c1* та *Adrb2* що, відповідно, нівелює імуносупресивні ефекти ГК, впливає на характер диференціювання лімфоцитів та визначає підвищений ризик розвитку запальних та АІЗ.

СИНТАЗЫ В МИОКАРДЕ КРЫС ЛИНИИ WISTAR

Федотова М.И.

Запорожский государственный медицинский университет

Актуальность темы. Нейрональная NO-синтетаза (nNOS) участвует в важных физиологических процессах, происходящих в миокарде. nNOS, по данным большинства исследователей, локализуется в саркоплазматическом ретикулуме. Она участвует в циклическом перемещении Ca^{2+} в ретикулуме и играет главную роль в осуществлении сопряжения возбуждения с сокращением. Кроме этого эта изоформа ограничивает активность ксантинооксидазы (XOR), которая является главным источником супероксидамина (O_2^-) в нем. Синтезируемый ею NO облегчает циклические перемещения Ca^{2+} и увеличивает сократимость миокарда. При возникновении дисфункции миокарда происходит транслокация nNOS из саркоплазматического ретикулума в сарколемму.

Целью нашего исследования было изучить физиологические особенности экспрессии NOS-1 в миокарде интактных крыс линии Вистар.

Методы исследования: Исследование образцов миокарда для иммуногистохимического исследования от 10 крыс проводилось в ультрафиолетовом спектре возбуждения с помощью светофильтра 38НЕ с высокой эмиссией на микроскопе AxioImager-M2. Изображения, полученные с видеокамеры AxioCam-5HRm, записывались в виде компьютерного файла с последующей обработкой системой цифрового анализа AxioVision 4.8.2. В автоматическом режиме выделялись зоны со статистически значимой флюоресценцией nNOS с расчетом следующих параметров: площади имmunoreактивной материала (%), что отражает интенсивность ее экспрессии в миокарде и интенсивность флюоресценции имmunoreактивного материала, что отражает концентрацию фермента в миокарде. Отдельно анализировалась распространенность nNOS в миокардиоцитах и периваскулярном пространстве сосудов миокарда.

Анализ полученных результатов: Проведенные исследования позволили нам установить, что nNOS в миокарде в физиологических условиях широко представлена преимущественно в периваскулярном пространстве и внутрисосудисто. В миокардиоцитах также была установлена статистически значимая флюоресценция к nNOS, при этом экспрессия фермента выявлялась непосредственно субмембрально в виде мелких глыбок либо дисперсно. Проведение количественного анализа паттерна распределения nNOS среди миокардиоцитов и межклеточного пространства позволило нам установить, что 84 % значимой флюоресценции наблюдалось в сосудистом и периваскулярном пространствах, тогда как в кардиомиоцитах, соответственно, составляло 16 %.